

รูปแบบการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง : กรณีศึกษาโรงพยาบาลเบตง

**หนังสืออ้างอิง
ใช้เฉพาะในห้องสมุด**

เดือนฉาย มณีรัตน์

- 8 S.A. 2546

172299

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

พฤษภาคม 2546

ISBN 974-9604-72-5

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์
ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พงศ์ศรี เกียรติเลิศนภา)

.....กรรมการ
(พลเรือตรีหญิง ดร. สุภัทรา เอื้อวงศ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกนุช ชื่นเลิศสกุล)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พงศ์ศรี เกียรติเลิศนภา)

.....กรรมการ
(พลเรือตรีหญิง ดร. สุภัทรา เอื้อวงศ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกนุช ชื่นเลิศสกุล)

.....กรรมการ
(ดร.อุษณีย์ เทพวรชัย)

.....กรรมการ
(ดร. นันทนา จันทวงศ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 31 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2546

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาจาก ผศ. ดร.ผ่องศรี เกียรติเลิศสนา เป็นประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ พลเรือตรีหญิง ดร.สุภัทรา เอื้อวงศ์ และ ผศ.ดร.กนกนุช ชื่นเลิศสกุล ที่ได้เป็นกำลังใจอย่างดียิ่ง และกรุณาให้ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นตลอดจนตรวจแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้า หาความรู้และประสบการณ์ อย่างกว้างขวางในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ผู้วิจัยรู้สึกทราบซึ่งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณ ดร.อุษณีย์ เทพวรชัย ผศ.ดร.ฉันทนา จันทวงศ์ คณะกรรมการสอบ ปากเปล่า ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้องและ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านดังปรากฏชื่อในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ที่ได้ให้ความ กรุณาอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรง ของขั้นตอนการสร้างรูปแบบและแบบประเมิน รวมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัย

ขอขอบคุณนายแพทย์สมนึก เชื้อทอง ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลเบตง คุณวิภารัตน์ ก้องกิตติวงศ์ หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล รวมทั้ง หัวหน้าหอ ฟี่ ๆ น้อง ๆ พยาบาลและเจ้าหน้าที่ ประจำหอผู้ป่วยอายุรกรรมหญิง โรงพยาบาลเบตง ทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการ ดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้มีอุปการคุณทุกท่าน ทั้งบิดา มารดา พี่ น้อง และหลาน ๆ ทุกคน ที่ให้กำลังใจมาตลอด คุณผ่องแสง ไกรทองและ ครอบครัว ที่ให้ความช่วยเหลือ ทางด้านทุนทรัพย์ ในการศึกษานี้ และทุก ๆ ท่านที่ เกี่ยวข้อง ในการทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี และ ที่จะลืมไม่ได้คือ เพื่อนร่วมรุ่น ทุกคน ที่ได้ร่วมทุกข์ ร่วมสุข และคอยให้ความช่วยเหลือและเป็น กำลังใจ กันตลอดระยะเวลา 2 ปี

เดือนฉาย มณีรัตน์

43911341 : สาขาวิชา : การบริหารการพยาบาล : พย.ม. (การบริหารการพยาบาล)

คำสำคัญ : รูปแบบการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วย / พยาบาล/ ผู้ป่วย โรคความดันโลหิตสูง

เดือนฉาย มณีรัตน์ : รูปแบบการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง : กรณีศึกษาโรงพยาบาลเบตง (THE DISCHARGE PLANNING MODEL OF HYPERTENSION PATIENTS: A CASE STUDY AT BETONG HOSPITAL) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ : ผ่องศรี เกียรติเลิศสนา, กศ.ด., สุภัทรา เอื้อวงศ์. ค.ด., กนกนุช ชื่นเลิศสกุล, พย.ด. 132 หน้า. ISBN 974-9603-72-5

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างรูปแบบการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง และทดสอบความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปใช้ การศึกษาในครั้งนี้ได้ทำการศึกษาในหอผู้ป่วยอายุรกรรมหญิง โรงพยาบาลเบตง จังหวัดยะลา มีกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือพยาบาลที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยอายุรกรรมหญิง จำนวน 12 คน ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงชนิดไม่ทราบสาเหตุ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ประเภท ได้แก่ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย คือ ขั้นตอนการสร้างรูปแบบการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยที่พยาบาลมีส่วนร่วมในการสร้าง และเครื่องมือที่ศึกษาความเป็นไปได้ในการใช้รูปแบบการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วย คือ แบบประเมินความสามารถของผู้ป่วยในการควบคุมโรคความดันโลหิตสูง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .86 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของพยาบาลต่อการนำรูปแบบการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วย ความคิดเห็นของผู้ป่วยต่อการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วย และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการวางแผนจำหน่ายที่สร้างขึ้นประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การประเมินสภาพปัญหาความต้องการของผู้ป่วยและครอบครัว ขั้นที่ 2 ขั้นการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วย ขั้นที่ 3 ขั้นปฏิบัติตามแผน และการประเมินผลการจำหน่ายผู้ป่วย แต่ละขั้นประกอบด้วย การปฏิบัติ กิจกรรมและทักษะที่ใช้ ผู้รับผิดชอบ เวลาที่เหมาะสม วัตถุประสงค์และเครื่องมือที่ใช้
2. ผลการนำรูปแบบการวางแผนจำหน่ายไปใช้
 - 2.1 ความคิดเห็นของพยาบาลต่อการนำรูปแบบการวางแผนจำหน่ายไปใช้ พบว่า ผู้ป่วย พยาบาล และโรงพยาบาลได้รับประโยชน์ จากรูปแบบการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยที่สร้างขึ้น และมีความภาคภูมิใจใน รูปแบบที่ได้มีส่วนร่วมในการสร้าง
 - 2.2 ความคิดเห็นของผู้ป่วยต่อการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยพบว่า ผู้ป่วยได้รับประโยชน์จาก บริการการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วย และพึงพอใจในบริการการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยที่ได้รับ และคิดว่าการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วย ควรมีการปฏิบัติต่อไป
 - 2.3 ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถของผู้ป่วยในการควบคุมโรคความดันโลหิตสูงอยู่ในระดับมากที่สุด หลังได้รับการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยโดยใช้รูปแบบการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยที่สร้างขึ้น

43911341 : MAJOR : NURSING ADMINISTRATION : M.N.S. (NURSE ADMINISTRATION)

KEYWORD : DISCHARGE PLANNING MODEL / NURSE / PATIENTS OF HYPERTENSION

DAUNCHAI MANEERAT : THE DISCHARGE PLANNING MODEL OF HYPERTENSION

PATIENTS : A CASE STUDY AT BATONG HOSPITAL. THESIS ADVISORS : PONGSRI

KEITLERTNAPHA, Ed.D., SUPATRA URWONG, Ph.D., KANOKNUCH CHUNLETSKUL, D.N.S. 132 P.

ISBN 974-9604-72-5

The purpose of this research was to establish the discharge planning model with nurse participation of hypertension patients by brain storming method. The data for the study were through the interview of nurses and patients. This study group comprised 12 nurses and 5 essential hypertension patients. This subjects of the study were all from the female internal medicine ward, Betong Hospital. Yala Province. This research established the discharge planning model and evaluation form I testing the ability of the patients in controlling hypertension. The form was tested and found of having the reliability at .86. The Statistics used in analyzing the data were percentage, mean, and standard deviation.

The results of the study were as follows:

1. There are three steps in implementing the discharge planning model; first is to evaluate problems of the patients and families, second is planning and third is to follow the plan and evaluate the discharge planning. Activity and skill, responsibility, appropriate time, objectives and tools are required in each step.
2. The opinion of patients toward the discharge planning were that patients got benefit and satisfaction from discharge planning model and that discharge planning must continue.
3. The opinion of nurses were that patients, nurses, and hospital got benefit from the establishment of discharge planning model and were proud in participation of the established model.
4. The average score (after using the discharge planning model) was found of being the highest.

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ญ

บทที่

1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
กรอบแนวคิดในการสร้างรูปแบบการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
การวางแผนจำหน่าย.....	10
บทบาทของพยาบาลในการวางแผนจำหน่าย.....	21
การมีส่วนร่วม และขั้นตอนการมีส่วนร่วม.....	29
โรคความดันโลหิตสูง.....	33
การจัดระบบการพยาบาล.....	37
ความสามารถในการดูแลตนเอง.....	39
โรงพยาบาลเบตง.....	44

บทที่

หน้า

3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	45
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	45
	การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	47
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
4	ผลการวิจัย.....	55
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	83
	สรุปผลการวิจัย.....	84
	อภิปรายผลการวิจัย.....	86
	ข้อเสนอแนะ.....	94
	บรรณานุกรม.....	97
	ภาคผนวก.....	105
	ภาคผนวก ก.....	106
	ภาคผนวก ข.....	108
	ภาคผนวก ค.....	117
	ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	132

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ขั้นตอนการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยวิธีการของชีพี.....	17
2 บทบาทของพยาบาลและแนวคิด เหตุผลกิจกรรมการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยของ กิดาว.....	23
3 ขั้นที่ 1 การประเมินสภาพปัญหาและความต้องการของผู้ป่วยและครอบครัว.....	62
4 ขั้นที่ 2 ขั้นการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วย.....	65
5 ขั้นที่ 3 ขั้นการปฏิบัติตามแผนและประเมินผล.....	67
6 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความสามารถของผู้ป่วยในการควบคุม โรคความดันโลหิตสูง.....	79

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
2 รูปแบบการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยของแมคคิฮาน และกูตัน.....	14
3 โครงสร้างของความสามารถในการดูแลตนเอง.....	41
4 แสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	48

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University